

Starobylé dřevěné mešity - gruzínské kulturní dědictví i zdroj příjmů

12.12.2022 - Tereza Hronová | Člověk v tísni

Málokdo si spojuje Gruzii s islámem, takže návštěva unikátních mešit v pohoří Adžara může být opravdovým zážitkem. Mnohé z těchto pokladů jsou staré více než 100 let a nejsou v nejlepším stavu. Je třeba je chránit, jinak toto jedinečné dědictví navždy zmizí.

Organizace Solidarity Community vneslo téma ochrany těchto památek do veřejného povědomí. "V březnu 2022 jsme zahájili kampaň na popularizaci gruzínské islámské kultury v pohoří Adžara. Staleté dřevěné mešity potřebují ochranu a řádné zacházení, a to jak ze strany muslimské komunity, tak ze strany státu," říká Avto Šervašidze ze Solidarity Community. Jeho kolegyně Lia Dekanadze dodává: "Toto [dědictví] nepatří jen Adžarcům, ale je to dědictví pro všechny. Postavili ho Gruzínci, pro Gruzínce a udržují ho Gruzínci. Všechny tyto barvy, tato estetika, tento umělecký a duchovní zážitek nepatří jen muslimským Gruzíncům, ale celému národu."

Zachování a podpora jedinečného dědictví

Jejich advokační kampaň zahrnovala shromažďování informací o gruzínské islámské kultuře a jejich prezentaci. Propagovali ji na sociálních sítích, ale také formou výstavy fotografií ve městě Batumi. Tyto barevné mešity s unikátní výzdobou a řezbami mají turistický potenciál a cestovní ruch může přinést příjmy do odlehlých adžarských vesnic. Právě turismus může být důležitý pro menšinové etnické a náboženské skupiny, které získávají příjmy z tradičních zdrojů, většinou ze zemědělství. Některé z nich pracují na podpoře turismu v obci Khulo, do mešit ale nikdo návštěvníky neláká.

Jedna z mešit, kterou je třeba renovovat, se nachází ve vesnici Medzibna, v samosprávě obce Keda. "Podle místních obyvatel byla postavena v roce 1903. Představuje unikátní dřevěnou architekturu a její interiér zařídili mistři z etnika Lazi. Hlavním problémem této mešity je její střecha, která dosud nebyla opravena, a při deštích dochází k poškození dřevěných ornamentů v interiéru," říká Avto Šervašidze.

V dobách Sovětského svazu lidé nemohli chodit do náboženských budov a modlit se, a tak se snažili tyto budovy zachránit pomocí různých triků. "Místní obyvatelé změnili funkci budovy a otevřeli zde sklad a pekárnu, aby ji zachovali. Protože jsme z ní udělali administrativní budovu, dovolili nám tady zakrýt střechou a budovu zachovat," vysvětluje Givi Mgeladze, imám mešity ve vesnici Agara.

Organizaci Solidarity Community podpoří Člověk v tísni (ČvT) za finanční pomoci EU v rámci "Programu solidarity v souvislosti s COVID-19 v zemích Východního partnerství". Marta Bibilashvili, projektová manažerka ČvT v Gruzii, říká: "Pandemie COVID-19 odhalila v zemi mnoho výzev, které bylo třeba řešit, aby bylo možné vybudovat odolnější společnost. Cílem druhé fáze projektu bylo naučit místní organizace dovednostem, díky nimž budou silné a schopné řešit vznikající problémy. ČvT podporuje místní organizace a iniciativy v tom, aby se samy staly tvůrci změn. Nikdy nerozhodujeme o tom, co bude tématem kampaně, aniž bychom věděli, co chtějí místní obyvatelé změnit. Jsme tu proto, abychom je vedli a podpořili jejich potenciál." Aktivisté z Khula si vybrali, že chtějí zachránit islámské kulturní dědictví.

Člověk v tísni spolupracuje s občanskými sdruženími v Gruzii, Arménii, Moldavsku a na Ukrajině, aby zmírnil nepříznivé dopady COVID-19, a přispěl k dlouhodobé socioekonomické odolnosti zranitelných

skupin ve východní Evropě. Projekt "Program solidarity v souvislosti s COVID-19 v zemích Východního partnerství " financovaný Evropskou unií realizuje ČvT ve spolupráci s Netherlands Helsinki Committee a AFEW International.

Tento článek vznikl za finanční podpory Evropské unie. Za jeho obsah nese výhradní odpovědnost projekt "Program solidarity v souvislosti s COVID-19 v zemích Východního partnerství " financovaný Evropskou unií. Obsah videa patří autorům a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie.

<https://www.clovektisni.cz/starobyle-drevene-mesity-gruzinske-kulturni-dedictvi-i-zdroj-prijmu-9783gp>